

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovoli po pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národní Tiskarna“ telefon št. 85.

Državni zbor.

(Desnica še ni umrla. — Premogarski štrajk. — Domobranski odsek. — Prade kandidat.)

Mislilo se je, da desnica več ne eksistira. Izvrševalni odbor desnice ni imel še nobene seje. Načelnik Jaworski je že napovedano sejo zopet odpovedal, ker so Čehi „začeli obstrukcijo“, to se pravi, ker so in to samo jedenkrat predlagali glasovanje po imenih. Tudi ostre resolucije poljskega kluba proti vsaki obstrukciji so svedočile, da mej desničarskimi strankami ni več prave zveze.

Čehi so premišljevali, kaj se zgodi, če razpade desnica, in prišli so na to, da bi kazalo, ubraniti se izoliranja s tem, da stopijo v ožjo zvezo s Slovenci in Hrvati ter s češkimi veleposestniki. Parlamentarne komisije teh treh klubov so imele že skupno posvetovanje. Uspeh tega je, da je Jaworski hitro sklical izvrševalni odbor desnice. Ta seja je bila včeraj, odbor se je posvetoval o volitvi prvega podpredsednika, a niti glede te zadeve se ni doseglo sporazumljenja. Poljaki hočejo glasovati z nemškimi strankami za nacionalca Pradeja, dasi se jim je priporočalo, naj desnica kandidira poljskega poslanca Milewskega.

To nam kaže, da je desnica postala nejevoljna, in če se čuje mnenje, da kmalu razpade, se temu pač nihče več ne čudi. Naravna zveza to itak nikdar ni bila. Pa tudi ožja zveza mej Čehi, veleposestniki in Jugoslovani ne obeta posebno mnogo, ako Čehi nočejo zopet zatajiti temeljnih svojih načel, kakor so jih zatajili v desnici.

V včerajšnji seji poslanske zbornice se je naposled dognala razprava o predlogih glede premogarskega štrajka. Razprava je bila jako burna. Poslanec Demel je glede premogarskega štrajka zavzel stališče, kateremu so vse druge stranke odločno ugovarjale. Govorili so socialni demokrat Cingr, nemški nacionalc dr. Roschmann, nemška liberalca dr. Ro-

ser in dr. Schücker ter Mladočeh Kaftan.

Zbornica je priznala nujnost vseh devetih, na premogarski štrajk nanašajočih se predlogov in jih odkazala socialno političnemu odseku z naročilom, da o njih poroča do dne 12. marca. Zajedno je bilo sklenjeno, da naj bodo posvetovanja socialnopolitičnega odseka javna.

Koncem seje je Kaiser vprašal predsednika, kdaj postavi na dnevni red volitev prvega podpredsednika. Predsednik je odgovoril, da je iz prva nameraval določiti to volitev za petek, da pa jo je na željo načelnika desnice odložil do ponedeljka.

Včeraj popoldne je imel domobranski odsek sejo. Ta dolgo časa ni bila sklepna, ker se je češki člani niso udeležili. Ko je naposled došel posl. Pescha, se je začela razprava, ki pa se ni dognala, nego se bo danes nadaljevala.

Načelniki levičarskih klubov so imeli včeraj mej sejo poslanske zbornice posvetovanje, na katerem so se zjediniili, da bodo na mesto prvega podpredsednika kandidovali poslanca Pradeja. Ta sklep so desničarskim klubom formalno naznanili.

Kutnogorske epistole.

(Po Havličku priredil za misleče Slovence J. F.)

IX.

(Dalje.)

In vendar vidimo, da dela hijerarhija tu pa tam izjeme, da ne potrebujejo ravno vsi katoliki latinščine v svoje izveličanje, kakor na pr. Rusini in naši bratje na istrskih otokih in v Dalmaciji, kjer se je ohranila še slovenska božja služba. In zakaj pa ta izjema? Kako more cerkev sploh dovoliti kaj takega, če je latinščina tako bistvena v veri?

Tu resno pozorujemo ono prekanjeno politiko, cerkvene hijerarhije, katera navidezno rada odjenja, če vidi, da ne gre

drugače. Nič ne de, da so morda to i stvari, katere morajo veljati tam, kjer imajo oni moč in vpliv, za najvažnejše, bistvene točke vere.

Znake te njene politike nosijo brez dvoma sedanja pogajanja z Rusi. Drastičen slučaj te politike se je prigodil lansko leto na Tirolskem, ko je skrbni škof prepovedal svojim ovčicam liberalni list „Scherer“. Radi tega je nastalo razburjenje med občinstvom, na kar so pisale klerikalne „Neue Tiroler Stimmen“ (škofov organ): „Želeli bi si, da se ne bi nikdo strašil modernih in tudi ne najmodernejših časopisov, in da bi se jim izkušal prilagoditi — a to seveda vedno na podlagi naukov in razlaganja sv. Očeta“.

Jegliču v Ljubljani seveda ni treba segati po takih „mitelcih“, smo pač še „nazaj“ mi Slovenci.

S kako okrutnostjo se je vvajal latinski ritus, pozorujemo najlažje pri naših slovanskih apostolih sv. Cirilu in Metodu in staroslovenski službi božji. Prišla sta k našim očetom učiti jih v materinem jeziku Kristovih naukov; to pa ni bilo po volji solnograški in bavarski duhovščini, katera se je bala, da ji prekrizata sv. brata lahko njene račune, da uvedeta lahko krščanstvo brez desetine. (Zgodovinski je namreč dokazano, da so se nemški škofje prepirali med seboj in pred papežem že naprej o dohodkih iz onih dežel, v katerih se je začela širiti Kristova vera, torej še predno so bile prav pokristjanjene.)

Toliko časa je ropotala in intrigovala proti sv. bratoma in njunim naslednikom, dokler ni prisilila kralja Svetopolka, da je leta 988. p. K. zapodil vse slovanske duhovnike iz svojih dežel. Kako veliko se je pri pokristjanjenju gledalo na pravo vero, vidimo lahko na pr. pri baltičkih pokrajinah Livoniji, Estlandu in Kurlandu, kjer so „krščanski“ križarji v Kristovem imenu vzeli ljudstvu lastno zemljo. Pokristili so se sicer ljudstvo, a potlačili so jo pri tem

v tako grozno suženjstvo, kakršnega ne najdemo tako kmalo v zgodovini. Ko je nastopil Luther s svojo vero, prestopili so ti križarji v protestantsko vero, gospodstvo so si seveda obdržali; ravno tako so prestopili i njihovi podložniki k protestantizmu. Sedaj vladajo v onih pokrajinah Rusi in nič čudno ne bi bilo, če bi sedaj vsi prestopili v pravoslavno vero, kar so sicer mnogi že storili.

Priprosto ljudstvo pa, katero je tako drago plačalo svoj krst, svojo svobodo in svojo srečo, je dandanes, izjemši nekatere ceremonije, ravno tako pogansko, kakor nekdanj v poganskih časih.

A ta slučaj ni edini: kamorkoli se ozremo v srednjem veku, v času posvetnega despotizma in papežev nadvlade, povsod vidimo religijo kot krinko samovoljnega gospodstva. Kakor je papež sam vodil vojske proti svojim nasprotnikom, dajal sežigati in mučiti svoje protivnike in razne „brezverce“ možkega in ženskega spola in pobiral po celem svetu svoje takse, naziva se pri tem „služabnika služabnikov božjih“ (servus servorum dei), kar se je glasilo kot posmeh in bridka ironija proti Kristu, kateri je učil: „Če hočeš biti prvi, bodi vsem hlapec“; ravno tako so se obnašali škofje, prelati itd., kakor posvetni mogočniki in vladarji, česar še danes ne morejo opustiti.

(Dalje prih.)

V Ljubljani, 1. marca.

Podpredsednik državnega zbora in desnica.

Radi volitev prvega podpredsednika državnega zbora je nastala na desnici — kakor poročajo „Nar. Listy“ — zopet nesloga. Čehi, konservativni veleposestniki in Jugoslovani bodo kandidirali dr. Začka Poljaki pa bi bili imeli radi Milewskega. Ker ta nima dovolj glasov, se potezajo Poljaki za to, da dobi tudi opozicija svojega zastopnika v predsedstvu ter bodo dali svoje glasove Pradeju, ki uživa med nemškimi radikali posebno zaupanje. Ako

LISTEK.

„V osrčju Afrike“.

In Angleži so bili zopet korenito premagani in brez pardona pobiti do zadnjega moža; Buri so jim pobrali vse topove ter ujeli celo njihovega poveljnika, dasi je znal teči kakor zajec. Bila je to nova sijajna zmaga junakov Burov, ki je zbudila splošno zadovoljstvo. Narodi pa, ki so gledali tisto mersarsko klanje, so po zmagi Burov burno ploskali in navdušeno klicali: „Slava Burov! Živeli!“ — poklane Angleže pa so naložili družega vrhu družega na voziček ter jih med neusmiljenim roganjem in glasnim posmehovanjem odpeljali iz — „Sokolove“ dvorane.

Ta krvava bitka in ta preslavna zmaga Burov se je izvršila namreč na pustni torek o polnoči na najlepši in najelegantnejši maskaradi minolega predpusta.

Dà, dà, princ Karneval naklanja svojo posebno milost še vedno ljubljanskemu „Sokolu“, saj obda vsako leto njegovo maskarado z največjim sijajem ter mu privabi najfinejše in najboljše občinstvo. V minolem predpustu je bilo vladanje princa Karnevala prav izredno, razbrzdano razkošno; plesalo se ni v Ljubljani že več let toliko kakor letošnjo zimo, in društva so uprav tekmo-

vala med seboj, čegav arrangement bode originalnejši, elegantnejši in senzacionalnejši. In to tekmovalje nam je naklonilo troje maskarad, katerih vsaka zase je bila docela posrečena in imenitno vprizorjena.

Vrhunec pa je dosegla vendarle zopet „Sokolova“ maskarada, bodisi glede obiska, krasote mask ali glede prireditve. „Sokolova“ maskarada si je izbrala najaktualnejši, zato pa hkratu najmodernejši in najzanimivejši motiv: osrčje Afrike, kjer so pomandrala nedavno kopita angleških jezdecev zadnjo armado divjih Dervišev in kjer se boré junaški Buri kakor levi za svojo čast in svobodo.

Neusmiljeni ljudski humor si je izbral torej v maskaradni svrhe dvojje najtragičnejših torišč sočasne zgodovine ter s parodijo in travestijo spremenil grozoto krvave vojne v borenje ognjevitih plesalcev za dražestnokraskne plesalke ter v cirkuški spektakel.

O ta ljudski humor je brez pietete in ozirov, brez srca in sočutja! Toda obnese se vedno.

In tudi „Sokolu“ se je obnesel. To je bilo življenje in vrvenje v dvorani, spremenjeni v tropičen kraj, kjer rasto palme, kakti in sikomore, kjer se plazijo strašne kače, grozne kuščarice, opasne opice in krvoločne zveri! To je bila domovina Zulu-kafrov, Egiptčanov, Dervišev in Burov hkratu,

Tam spredaj se je vila skozi nepregledno puščavo veličastna reka Nil; njeni valovi so se lesketali v odsevu solnca kakor bi bili biserni. In tam sredi puščave s svojimi peščenimi hribi in ponikvami je samevala ogromna Sfinga z odbitim nosom in ušesom, ki se še doslej nista zacelila od porednih Napoleonovih krogelj. V daljnem ozadju pa se je pekkel dolgočasen egipčanski tempelj. In kamorkoli si pogledal, povsod same skale, pečine in pesek, le tu in tam usiha tankostebelna palma, le tu in tam poganja svoje čudne cvetove iglati kakt, ki je sličen razjarjenemu ježu. A glej, tu spredaj, kjer dela Nil krasen slap, tu se je razvila narava tem bohotnejše in bujnejše. Kako diven prostorček je tu! Goste dobrovitovine, plezalke in krotovice tvorijo čaroben gajak, v katerem domuje kraljevski pav, beloperni kakađuji, pisane papige, kanarčki, divno šarene rajčice in druge živo barvane tropične tice, ki kriče, žvrgole in pojo, da je čuti cel koncert, nekatere pa tudi modrijansko molče ter se drže mirno in trdo, da se človeku skoraj dozdeva, kakor bi ne bile žive, nego napažene.

Na desni strani dvorane pa se je širila nepregledna Sahara — samo nebo in pesek — le v ospredju nekaj zanikernega grmičevja, par živobojnih cvetk in tam v kotu s čudnimi lišaji, mahovi in plezalkami poraščeno drevo, po niem pa se ovijajo

strašne klopotače, klobučarke in druge kače velikanke, repulje in glistniki. Tam daleč na meglenem horizontu se vidijo nerazločne točke: žalostne koče Kafrov, menda so bili tisti kupci, nesnažni divjaški kraali...

V ozadju dvorane na levi pa je bilo taborišče Burov; za dvema trdnjavskimi vrati je bilo nagomiljeno orožje, dvojje topov in postavljeno dvojje šotorov. Na desni strani ozadja dvorane so imeli svoje pozicije in utrdbe Angleži, oboroženi prav tako kakor sovražniki.

Levo stran dvorane, stebre pod gale-rijo so pokrivale razne eksotične, tropične cvetlice, rastline, razno drevje in grmičevje.

Posebno krasna pa je bila sredina atropa, odkoder so visele med velikanskimi cvetovi in med bujnim zelenjem grozne kače z odprtimi žreli, v katerih so nadomeščale jezik električne žarnice.

Vsa ta scenerija, obsevana z raznimi lučmi, je napravljala najrazkošnejši vtisk ter je vspriču svoje originalnosti ter izvrstnih Vebletovih dekorativnih slik zbujaala pri-znalno občudovanje.

In v tej krasni okolici so se vile in prepletale vrste najmnogobrojnih mask, civilistov v frakih, častnikov v pisanih uniformah ter členov raznih društev v svojih karakterističnih opravih. Bila je to krasna družba, ki je razveseljevala vsako oko, pa tudi marsikatero srce.

se Poljaki ne premislijo, nastane pri volitvi razkol desnice. Že itak se deluje na to, da se Čehi, konservativni veleposestniki in Jugoslovani tesneje zvežejo, ter da se pusti Poljake in nemške klerikalce na strani. Ako bodo Poljaki stopili pri volitvi prvega podpredsednika na stran levice, je dosedanja večina razbita.

Vojna v Južni Afriki.

Celo nemško-nacionalni listi obžalujejo, da je storil nemški cesar Viljem veliko brezaktnost, ker je čestital angleški kraljici in prestolonasledniku radi kapitulacije Cronjea. Splošno se naglašja, da ta zmaga Angležev nikakor ni prečastna, kajti vzlic svoji ogromni premoči so rabili Angleži štirinajst dni, predno so ugnali 3000 Burov, ki se niso mogli nikamor ganiti. Ako pojde tako dalje, ne pride Roberts nikdar do Bloemfonteina, kajti sedaj se zbirajo Buri v čim največjem številu ter pričakujejo Angleže v najboljših utrdbah. Niti angleški listi ne verjamejo, da je kapitulacija Cronjea začetek konca, nego da se bode vojna še hujše nadaljevala. Sodi se tudi, da je Cronje svoje večje in najboljše topove zakopal. Značilno pa je za angleške časopise, da pišejo vsled tega edinega uspeha Roberta sedaj nečuvno mogočno in ošabno. „Times“ piše, da nimajo Buri nikake pravice staviti kake pogoje, nego da bodo Angleži Burom v Pretoriji narekovali kot pogoj miru: brez-pogojno podanje in podvrženje. „Morning-post“ pa piše: Predno ne izgineta Transvaal in Oranje z zemljevida, ni govora o miru. Angleži se čutijo torej že gospode, zmagovalce! Vederemo, ali se ne motijo. Ob Tugeli so bili Angleži zopet hudo tepeni. Brigada generala Harta je minoli petek zvečer zgrabila bursko taborišče pri Pietershillu. Buri pa so streljali tako izvrstno, da je padel vsak mož, ki se je prikazal izza drevja. Tako so bili Inniskillingški fuziljerji skoro docela uničeni. Izgubili so izmed 17 častnikov 14. Buri nameravajo obiti angleško krilo in v London se poročiti iz Kolensa, da se je še bati hudih bojev. V soboto so sklenili Buri in Angleži premirje, da so pokopali mrtvece. Pri tej priliki so govorili Angleži z Buri o govorici, da nameravajo Buri obleganje Ladysmitha opustiti. Buri pa so se na to smejali in izjavili, da na kaj takega ne mislijo. V Peterburgu je zbudila kapitulacija Cronjea splošno obžalovanje. Vsi listi napadajo Angleže in zahtevajo, da naj Evropa napravi surovemu zatiranju Burov konec. Trenotek, ko je posredovanje umestno, je prišel, in velsila, ki se bode prva lotila posredovanja, si pridobi slavo. Značilno za silni ponos Burov je žalostno dejstvo, da se je burski general Ferreiras sam usmrtil, ker se je med vsemi burskimi vodji prvi in edini moral umakniti Angležem. Ferreiras je moral odnehati pred Kimberleyem in se umakniti, zato pa je prišel Cronje v toliko stisko. Iz sramote in žalosti se je Ferreiras ustrelil.

Dopisi.

Iz Novega mesta, 26. februarja. (Dopis spisan po mnenju g. Štamburja v — Ljubljani.) Predpust je končan, prične se čas pokore in resnega življenja. Torej menim, da g. Štambur ne bode v tem za vse katoličane resnem času — ne izvzemši navidezne in resne klerikalce — tako šaljivih „Poslanih“ v svet pošiljal, kakor je blagovolil to na debeli četrtlet storiti. On je res pravi mož — pardon — nož — ki na obe strani reže. So slučajno klerikalci pri njem, se zna jako fino norčevati iz liberalcev in se za sveto klerikalno stvar zavzemati, da ga je res veselje gledati in poslušati — moraš mu priznati — to je naš mož — in zopetni prihodnji župan — velike občine. Seveda, ako so pa liberalci pri njem v gostilni, pa kar molči ali pa samo deloma pritruje in se dela mirnega, treznega liberalca ali pa kar unetega — gostilničarja, ker ti ga ne morejo županom narediti. No, pa preidimo k stvari: V svojem „Poslanem“ z dne 22. t. m. v „Slov. Narodu“ trdi, da ni delal nikdar proti našemu vodovodu, ter je le storil, kar je moral — kot župan storiti. Dragi bralci — evo Vam celi dogodek in potem blagovolite soditi, ali je g. Štambur delal kot župan za ali proti vodovodu ali kot posestnik in gostilničar, kateri bi tudi zelo rabil dobre in zdrave vode: Bilo je 31. januarja 1900 (sredo) dopoldne, ko so bili trije možje pri njem radi vodovoda ter ga vprašali za salomonski svet. G. Štambur mesto, da bi jih kot župan poučil, naj bodo mirni, ker jim ne bode nič škode po novem vodovodu, jim je pa svetoval, da, ako hočejo se pritožiti, naj ne gredo k nobenemu advokatu v „mesto“ (Novo mesto), marveč v Ljubljano k dr. K., kajti „meški“ advokat kaj takega ne bode prevzel. Ali je s tem kaj proti vodovodu delal? — Gotovo ne! Rekel jim je dalje: „Ali Bog varuj, da bi kateri povedal, da sem jaz Vam to svetoval, ker drugače me bodo meščani napadli, da proti vodovodu delam.“ Dalje jim je svetoval, da se ne bi ti trije možje brezpotrebno v Ljubljano peljali, naj brzojavijo g. dr. K., ako bode v petek 2. februarja dopoldne doma. Rečeno, storjeno in popoldne istega dne so že odgovor imeli, da bode omenjeni dan g. dr. K. doma.

Dne 1. februarja 1900 popoldne so ti trije možje zopet k g. Štamburju prišli, se tam posvetovali, jedli, pili in prenočevali ter drugo jutro 2. februarja v Ljubljano odpeljali. Seveda so se tudi celo pot o tem važnem predmetu pogovarjali in na ta način g. župana izdali. —

Ali se ne pravi to proti vodovodu delati? „Ti zlobni jeziki mene samo obrekujejo in opravljajo, ko sem vendar tako dobra in odkritosrčna duša.“ Zamorca ne boš opral, ako ga tudi v klerikalno perilnico pošlješ.

Maskovnih večjih skupin je bilo trije: potujoča angleška družba — ruske dijakinje ter Buri in Angleži.

Nedvomno najoriginalnejša in jako umestna, hkratu pa fino humoristična je bila prvoimenovana skupina. To je bila cela družba klasičnih tipov iz angleškega high lifea: nervozen papa prisiljen dolgačasnega obraza, brkata in bradavičastagovernanta z „ženialno“ po vratu padajočimi lasmi, naočniki in s celo butaro pletov, dve dražestni gojenki, Luci in Buci, rumenolasa slikarica, otovorjena z vsem slikarskim aparatom in z zelenimi očali, živahen kratkoviden profesor botanike in zoologije z mrežo za metulje, s škatičo za hrošče, s filistrskim slamnikom, na katerem tiče njegove na buci natakne žrtve in s stekleničico, v kateri sta tičala dva ujeta „frakarja“, highlanderica in highlander v karakterističnih nacionalnih kostumih, lep lovec v orožju, časopisni reporter s potrebnimi rekviziti in četvorica sportmenov v elegantnih belih kostumih. S to imenitno družbo pa je hodil nekaj časa tudi H. Ms. Major-General Sir Archibald Afterwards Esq., katerega pa je okoli polnoči premagala bojevitost, da se je podal na krvavo bojišče, kjer je našel žalostno smrt. Ta možakar je bil pravi prototip angleških generalov ter je zbuja seveda največjo senzacijo.

Najelegantnejša in najfinejša je bila

vsekakor skupina šestorice ruskih doktorov in študentov. To je bil cvet ruskih emancipirank in bridko smo obžalovali, da ni bilo na maskaradi naših ženskih voditeljic: Dánice, Ivanke in Zofke! Ah, te bi jih bile še bolj vesele kakor mi! V modernohlapnih, drapastih plaščih, z „ženialnimi“ rudečimi (!) kravatami — menda so bile skrite anarhistovke! — z dolgimi, srebrnokovanimi palicami in belimi, bujnopernatimi klobuki ter secesionistovsko, „Slovenču“ neljubo frizuro — tako opravljene in naličene so bile te Rusinje prava paša naših oči. Kot modernoomikane lady so imele seboj tudi najmodnejše posetnice krvavorudečega podolgovatega papirja in zopet secesionistovskega tiska. Imenovala pa so se te krasotice: dr. phil. Sonja Kovalevska, dr. med. Dunja Onjeginova, dr. jur. Vanda Izmajlova, stud. phil. Katja Pavlovna Oroskojeva, stud. jur. Ada Christen in stud. med. Maud Subercean.

Tretja skupina so bili angleški in burski vojaki, ki do polnoči niso kalili miru. Takrat pa so nakrat prihrumeli Angleži izza svojih trdnjaviških utrd ter so začeli strahovito pokati na Bure. Ti so se držali rezervirano in niti takrat niso posebno reagirali, ko je začel grmeti angleški top. Ko pa so naskočili Angleži burske izvrstne pozicije z bajonetom, so jih pognali Buri s krvavimi buticami nazaj, mnogo pa jih je obležalo na bojišču mrtvih. Toda An-

Prihodnjič kaj več o mostu, semnjih, bolnišnici, podpori gasilnemu društvu in „girantu“ 1500 gld. — Na svidenje!

Iz Šmartne pri Litiji, 28. februarja. Pokopali smo ga, gospoda Pusta! Nismo sicer hodili v njegovih dneh z vami v Dan-tejev pekel, ne v jasne Benetke, ne v črno Afriko, a zabavali smo se njemu na čast vendar izborno. Poslednji dan ob njegovem slovesu nam pa ostane v veselem spominu! Morda vam je znano, da smo na „mali pust“, to je bilo včeraj teden, imeli v Šmartnem živinski semenj, ki nam ga je popolnoma pokazil neobičajni blisk in korajžni grom z viharim dežjem. Majali smo z glavami ter premišljevali obilne izgube, ki nam jih je povzročilo nebo. Pretehtujoč svojo izgubo smo — g. Pust bodi zahvaljen — prišli do pametne misli in po tej še do pametnejšega sklepa: napravimo novi semenj danes teden in sicer konjski! Rečeno, sklenjeno! Hvala rajnemu g. Pustu! Semenj je bil obiskan prav povoljno; spolnila se nam je celo najiskrenejša želja: Sam gospod župan, oče Cofek, patentiran kupec čistokrvnih arabcev, so pregledovali blago, a žal, kupili ničesar! Čista kri, ta je draga; zato je pa bilo gospodu grozdje prekislilo. Kupčija je bila kljub županovim željam posebno živahna; vse, prav vse je šlo v denar, tako da se tisti, ki si niso upali, na semenj gnati ali pa ne povedali dostojnih cen svojim živalim, za ušesi praskajo, češ, škoda da nisem pokazal živali, škoda, da nisem napovedal še višje cene! Ta prešmentani Cofek in ta prebrisani Francelj! Drugič bo pa drugače! Naj bo, skušnja, ta dela mojstra. A ogromna večina se spominja z zadovoljstvom poslednjih predpustnih trenutkov, ob radostnem spominu na nje zbija šale ter bistri — glave. — ar.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

(Konec.)

IX. Zbornični svetnik Jernej Žitnik poroča o semnjih na Bledu. Občina Bled je dobila l. 1872 dovoljenje za dva živinska semnja v Zagorinah. Ta semnja se pa že mnogo let nista vršila, in občina je pozabila na zgorajšnje dovoljenje. Podružnica c. kr. kmetijske družbe na Bledu je opozorila občino, da naj prosi za dovolitev dveh živinskih semnjev, in ko se je c. kr. kmetijska družba v svojem poročilu na c. kr. okrajno glavarstvo v Radovljici izrekla, da ima občina Bled že dovoljenje, naznanilo je občinsko predstojništvo, da se ne odreče imenovanemu dovoljenju, in da samo prosi, da naj se ta dva semnja preloži na dan 26. marca in 9. septembra vsakega leta. Ker interesovane občine tej prošnji niso ugovarjale, je odsek mnenja, da naj se isto priporoča, ker se v občini Bled in okolici živinoreja jako obširno goji, in ker bi živinski semnji ne pospeševali samo prometa z živino, ampak tudi živinorejo. Razun tega je tudi mogoče, da bodo tudi

gleži še niso odnehali. Vedi vrag, kako in kje so se polastili burskega slavnega „Dolgega Toma!“ Tega so privlekli ter začeli obsipati Bure z granatami, koriandoli in papirnatimi raketami. Toda Buri so jim vzeli oba topa, pobili vse Angleže razen dveh strahopetnih oficirjev in major-general Archibald Afterwards, katerega so ujeli smrtnoranjeneja in kateri je kmalu potem umrl...

To slavno zmago Burov so proslavili gledalci s tem, da so se udeležili polnočnega spreveda. V sprevodu, kateremu je stopal na čelu in na koncu oddelek „Sokolov“, smo videli dolge vrste prelepih mask. Obžalujem, da mi je odmerjen prekratek prostor in mi zato ni možno popisati vsake posebej. Konstatujem le, da so bile vse elegantne, veleokusne in mične ter so zbujele splošno zanimanje. Iz množice fantazijskih in karakterističnih, tipičnih mask sem si zabeležil tele: Banditje (gospodje in dame), bebeji (razni), lepa „Carmen“, ciganka, dve idealnovzrasli Čehinji, črnooka Črnogorka, Dalmatinka, Dimnikarica, Domino (roza, rudeč, črn), dva zaljubljena Francoza (gospa in gospod), poreden „Gasparone“, dva bela, nedolžno-plaha golobčarica, tri črne finesarke gracije, harlekin, rudečevilena Japonka, pikanten jokey, kraljica noči, čarobni krokarji, krotilec zveri, nežna krotilka bikov, okusna kuharica, „Lola“

Bohinjci gonili svojo živino na bližnje semnje na Bled. Odsek nasvetuje: Zbornica naj v tem zmislu izreče svoje mnenje c. kr. deželni vladi. — Predlog se sprejme.

X. Zbornični svetnik Filip Supančič poroča, da je ravnateljstvo c. kr. obrtnih šol v Ljubljani 24. prošnji učenik obrtne šole za umetno vezenje in čipkarstvo in 37. prošnji učencev obrtne šole za obdelovanje lesa za dovoljenje ustanov, oziroma za povišanje istih izročilo. Zbornica je vse prošnje deželnemu odboru predložila, ki je 15 ustanov podelil. Od 46 nadaljnih prosilcev se na 15 ni moglo ozirati, deloma ker niso mogli svoje ubožnosti dokazati, deloma ker niso na Kranjsko pristojni in deloma ker imajo že ustanove. Odsek je z ozirom na sredstva, s katerimi more zbornica razpolagati, le 9. prošnji vpošteval, in ker dobiva 11 prosilcev iz drugih sredstev, ki so ravnateljstvu na razpolago, podporo, tedaj ostane le 11. prošnji neuslišanih. Poročevalec nasvetuje: Zbornica naj učenec Josip Borštner, Ivan Hočevar, Alojzij Peterka, Josip Rainer, Ivan Deu in Maks Kozelj podeli ustanove po 50 gld., Josipu Petriču ustanovo za 80 gld., učenki Ivani Opeka za 40 gld. in Valentini Kavčič 25 gld. — Predlog se sprejme.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 1. marca.

— Občinske volitve ljubljanske. „Slovenec“ naznanja, da se katoliško-narodna stranka letos ne udeleži občinskih volitev. To naznanilo je bržčas samo pesek v oči. S tem bi nas klerikalna stranka rada zazibala v spanje, v tem ko je tisti slaboglasni „neodvisni meščanski volilni odbor“ že na delu in se pripravlja na volilni boj. Torej pozor!

— Končnik poklican na Dunaj. „Grazer Tagblatt“ naznanja na odličnem mestu in s prestreljenim tiskom, da je celjski ravnatelj g. Peter Končnik bil brzojavno poklican na Dunaj k naučnemu ministru. List meni, da je to v zvezi z imenovanjem novega deželnega šolskega nadzornika.

— Tržaška „Edinost“ je sedaj pokazala, da stoji še na veliko nižjem stališču nego najumazanejši vseh listov. Še razupiti „Piccolo“ ne polemizira tako, še ta se ne upa s takimi perfidnostmi na dan, kakor „Edinost“. Posebno dobro se to vidi iz včerajšnje številke, v kateri se drzne „Edinost“ ponavljati svoja pavšalna sumničenja, da smo mi škodovali celjski gimnazijski zadevi. Prvič je rekla, da ji je to neki poslanec povedal. Ko smo jo pozvali, naj pojasni kdaj in kako, je iz jednega poslanca naredila več poslancev. Sumničila je novič, dokaza pa ni navedla nobenega, da, niti najmanjše okolnosti nivedela povedati, ki bi podprla njeno dolžitev. Ker je v prvi notici trdila, da je takrat, ko smo mi celjski gimnaziji škodovali, neki minister rekel, da smo Slovenci politični otroci, smo takoj ve-

libela, metuljčka, „Mefisto“, netopirji, imeniten petelin, dražestni pierroti (dame in gospodje), policinelle, poljski vitez, lepe Poljakinje, prekrasna princesinja pravljic, roža mesečna, neugnanesatanele, dve zgrbljeni starki, impozantna Spahinja, elegantna šahova dama, orjaški španski vitez, velelegantna Tuli, Turkinja, idealen trobentač iz Sekinga, vedeževalka, vijolica in Ziljanka. Bilo je pa še drugih mask, katerim, žal, ne vem imena. Prav posebej pa naj omenim dva izredno elegantna in veleokusna „Kometa“ — dve junonski raščeni dami v finih violičasto-rumenih toaletah s srebrnimi zvezdami in dolgimi vlečkami.

In vsa ta ogromna družba se je radovala zadnjega predpustnega dne do zadnjega akorda poslednje hitre polke v nebrzdanem rajanju. Najboljša ljubljanska družba si je dala še končni rendez-vous na tej prelepi maskaradi, došlo pa je tudi mnogo dragih nam gostov od drugod. Iz Celja je dospela večja družba elegantnih in krasnih, stasitih dam in gospodov v maskah, takisto iz Novega mesta, Škofje Loke, Kamnika, Vrhnike, Logatca, Trsta in od drugod.

Vsi so se zabavali izvrstno in vsi so se razšli z zavestjo, da je bilo letošnji predpust sicer povsod dobro, toda v osrčju Afrike še vendar-le najkrasnejše!

Nemo.

deli, kaj nam hoče „Edinost“ podtakniti, saj se je zgodilo samo enkrat, da se je kak minister tako izrazil, kakor se je — do Končnika — samo enkrat zgodilo, da je kak slovenski list pokvaril kako akcijo. To je bilo tedaj, ko je „Slovenec“ objavil dogovor glede celovškega učiteljskega. Drug tak slučaj se sploh ni primeril in se razen Bylandta ni nikdar noben minister tako izrazil. A kaj je odgovorila „Edinost“? V včerajšnji številki piše: „Ponavljamo zopet, da je bilo tako, kakor smo poročali! Čitatelji vedo, da mi sami nismo trdili ničesar, in da smo povedali le, kar smo čuli iz ust poslancev. Pri tem ostajamo, ker smo konstatovali golo resnico in ker bi igrali žalostno figuro, ako bi iz strahu pred ljubljansko strahovlado preklicavali resnico“. To je odgovor, ki nam kaže, kako premišljeno „Edinost“ laže in obrekuje. Sumničila je pavšalno, dokazov ni hotela navesti, dasi smo jo pozvali, a ko se je natančno pojasnila njena perfidija pravi: Ponavljamo, da je bilo tako, kakor smo poročali, konstatovali smo golo resnico! Hvala lepa, prav res: hvala lepa! Zdaj jo vsaj popolnoma poznamo, to tržaško lažnjivko. Radi bi pa vedeli, kaj bi se zgodilo „Edinosti“, če bi jo dolžili, da srebrne žlice krađe, a kadar bi zahtevala dokazov, bi jih ne dali nego rekli: Ponavljamo zopet, da je bilo tako, kakor smo poročali, konstatovali smo golo resnico. Radi bi pa vedeli, kaj bi rekla, če bi pisali, da smo iz ust poslancev slišali, da so nekateri njeni patroni glede pajojske volitve igrali čudno vlogo in veliko škodovali narodni stvari, a na poziv, naj dokažemo svojo dolžitev, bi odgovarjali tako kakor „Edinost“. Dokazov neče navesti, ker jih nima, tistega poslanca pa tudi neče imenovati, ki jej je baje rekel, da smo mi celjski gimnaziji škodovali. Pri tem se izgovarja, da tudi mi svojih zaupnikov ne imenujemo. Izvrstna primera! Klasičen izgovor! Imenovali smo sicer posl. Einspielerja po imenu, a to „Edinosti“ ne zadošča. Ker je že tako radovedna, bodi jej povedano, da je tisti odlični rodoljub v Celovcu, ki nam je v zadevi celovškega učiteljskega pisal, prof. A. p. h. Dopisnikov pa, ki družega niso pisali, kakor da so izrekli svoje osebno mnenje o „Edinosti“, kakor goriški in tržaški, se nam ne zdi potrebno imenovati, ker ti niso ničesar takega pisali, kar bi se moralo dokazati. Če je goriški dopisnik dejal, da spada „Edinost“ v staro mesto, je to njegovo osebno mnenje, s katerim pa se uredniškega osebja ni dotaknil. Vsak razsoden človek ve, da je s tem mislil osmešiti starikavost in staromodnost „Edinosti“. Kako so to „brezdušne in brezsrčne osebe“ zasukale, to vender nas nič ne briga, toliko manj, ker smo prepričani, da tako pobožni ljudje, kakor so zbrani okrog „Edinosti“, niti ne vedo, kaj se godi v tržaškem starem mestu. Vse drugače paje „Edinostjo“. Ona je pozitivno trdila, da smo mi celjski zadevi škodovali, kar je povsem neresnično. Dokazov ni navedla, in zato smo upravičeni zahtevati, da imenuje tistega poslanca, ki jej je to baje povedal. Ker pa „Edinost“ tega ne stori, pa svoje dolžitve tudi neče dokazati, ni dvoma, da si je svoje sumničenje kar na suhem izmislila, da je vedoma in hotoma lagala in obrekovala.

— Občinski svet ljubljanski ima v soboto, 3. marca t. l. ob šestih zvečer v mestni dvorani izredno javno sejo, na koje dnevnom redu je razprava o razpisu c. kr. deželne predstave za Kranjsko z dne 21. februarja t. l. št. 755/pr., s katerim se sistuje izvršitev sklepa občinskega sveta ljubljanskega od 30. januarja t. l., da se imajo v bodoče vsi javni napisi v Ljubljani napravljati samo v slovenskem jeziku.

— Naši klerikalci in slovensko gledališče. O škandaloznem spletkarjenju „Slovenca“ proti našemu gledališču in o stari sovražnosti, nebriznosti naših klerikalcev proti temu najvažnejšemu javnemu kulturnemu zavodu, katerega ne podpirajo z ničemer, je povedal naš dunajski dopisnik g. dr. J. J. v ponedeljek v podlistku to, kar meni, misli in govori vsa slovenska narodna družba. Infamija klerikalcev pa se je pokazala v posebno jasni luči ob 1000. predstavi, ko je „Slovenec“ oblił našo dramtiko in naše igralce z novim zasramovanjem in poniževanjem. Naš dopisnik je protestiral, da podaja „Slovenec“ našim

narodnim nasprotnikom snovi in priliko, da nas zasramujejo ter zmanjšujejo uspeh, katerega je dosegla naša drama vzlic hudim bojem in oviram klerikalcev. „Slovenec“ se sedaj pred resnico skriva za nizke osebnosti in za laž. Da intrigirata „Slovenec“ in „Slovenski List“ že dve leti neprestano in z najgršim orožjem proti gledališču sploh in proti Čehom, zlasti pa proti velezaslužnemu in vsestransko porabnemu, splošno priljubljenemu režiserju gospodu Inemannu, ve vsakdo. Ta dva lista pišeta o naši drami sploh samo takrat, kadar jo grdita, blatita in devata v nič, sicer pa jo ignorirata. Pa tudi o operi pišeta, če le moreta, slabo. Da niti izvirnih del naših poštvovalnih komponistov, ki imajo za svoja dela le trud in — jezo, ne izvezmata, dokazuje postopanje „Slovenca“ proti Parmovi operi „Stara pesem“. „Slovenec“ in „Dihur“ škodujeta torej gledališču in našim avtorjem kadar in kakor le moreta. To ve ves slovenski svet in to je pribil g. dr. J. J. v našem listu v ponedeljek iznova. Proti kritikom, kakoršna sta gimnazijalec C. in zgaga Štefek, pa ne bomo polemizirali. Nivô estetične izobrazbe šenklaških gospodov mora biti pač najnižji, ako se strinjajo z bevskanjem takih revčkov. Mi le želimo, da dobimo kmalu še kako tako privlačno izvirno igro, kakoršni so „Rokovnjači“ že dve leti, in ako napiše kak klerikalec vsaj igro, ki bo imela tak moralen in gmoten uspeh kakor ga dosega po vsem svetu „Mlinar in njegova hči“, mu zapojemo „Slava“ in če bi bil ta avtor celo mladi Cankar ali Štefek. Sicer nas pa veseli, da „Slovenec“ iznova tako odkrito izjavlja, da nima klerikalna stranka za slovensko gledališče nobenega krajcarja.

— Repertoar sloven. gledališča. Jutri v petek se bo igrala prvič v sezoni E. Ganglova rodbinska drama v štiri dejanjih „Sin“, katero je sprejela resna naša literarna kritika z največjim priznanjem in katera se je igrala lani z najlepšim vspehom. „Lj. Zvon“ in „Slov. Narod“ sta pisala o „Sinu“, da je dosedaj naša najboljša izvirna drama. — V nedeljo popoldne se uprizori zadnjič ljudska igra „Od stopnje od stopnje“, zvečer pa se bode pel zadnjikrat „Večni mornar“.

— Umrla je danes jutraj ob 10¹/₂ uri gospa Marija Belar, vdova nadučitelja Leopolda Belarja. Blaga ranjka je bila občečislana in posebno revnim znana dobrotnica. Bila je simpatična dama in imela v narodnih krogih mnogo prijateljev. Pogreb bode v soboto, 3. t. m. ob 5. uri popoldne iz stanovanja na Franc Jožefovi cesti št. 3.

— Gornjegrajsko učiteljsko društvo zborovalo bo v nedeljo, dne 4. sušca t. l. ob 1. uri popoldne v Št. Janžu pri Korenu. Razven običajnih točk je na dnevnem redu tudi meseca decembra 1899 zaostalo poročilo in govor g. Šijanca.

— Porotno sodišče v Gorici. Prihodnje zasedanje porotnega sodišča v Gorici se začne 7. marca.

— Zavod sv. Nikolaja v Trstu je v teku poldruega leta sprejel pod streho 567 slovenskih deklet, a podpore nima toliko, kolikor bi je zaslužil. Mej dekleti, ki iščejo zavetišča v tem zavodu, je največ Kranjci, in zato bi bilo pač umestno, da se vsaj občine spominjajo zavoda. Doslej so se ga spomnile Ljubljana, Vrhnika, Idrija, Novo mesto, Loški potok, Cerknica, Črnomelj, Rovte in Litija potem litijska posojilnica in rodoljubkinje v Kranju.

— O strelji. „Planinski Vestnik“ piše: Iz opazovanj, ki so se vršila skozi osem let na Štajerskem in Koroskem, povzamemo: Strela je ubila 142 ljudi in 655 domačih živali, vžgala pa 604krat. Večkrat je strela udarila v isti predmet po dvakrat, v neki hrast blizu Podčetrka na Spodnjem Štajerskem celo trikrat zaporedoma. Zažigala je najraje skednje, suha drva in mlaje. Živali je bilo pa največ ubitih po planinah. Najraje trešči v topolo, hrast, vrbo, jesen, javor in brest; v bukev, oreh, lipo posebno pa v strožnjake le redkokdaj. Topola in hrast sta najbolj izpostavljena strelji. V hrastu trešči mnogo rajše nego v jablano. Vedriti pod košatim hrastom ali pod topolo je ob hudi uri najbolj nevarno, sploh se je pa ob hudi nevihti ogibati košatih dreves.

— Poskušen samomor. Včeraj popoldan okoli polu 3. uri je skočil Josip Ga-

špari 16 let stari trgovski vajenec pri Je- bačinu na Krakovskem nasipu s tretjega nastropja v Cojzovi hiši na Bregu št. 20. Trgovski pomočnik zasačil ga je bil, da je denar, katerega mu je bila neka stranka vročila, skril v sol. Našlo se je pri njem 5 gld. 70 kr., dasi mu je bilo sploh strogo prepovedano imeti denar. Ko ga je trgovski pomočnik hotel poslati h gospodarju, mu je všel skozi okno in je tekel naravnost v Cojzovo hišo in skočil na dvorišče. Poškodovano se je na rokah in nogah in tudi v notranjem delu života tako, da je malo upanja, da okreva. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnico.

— Konji splašili. Mehletov hlapec je pustil včeraj popoldne v voz vprežene konje na Mesarski cesti brez nadzorstva in je šel v gostilno. Konji so se splašili in dirjali po Poljanski in Domobranski cesti na Dolenjsko cesto proti dolenjskemu kolo- dvoru, kjer so jih ustavili. Nesreča se ni nobena pripetila.

— Prihod delavcev. Razni zunanji delavci so deloma že došli v Ljubljano k tukajšnjim tvrdkam.

— Pri justični palači se je pričelo po tukajšnjih prisiljenih kopanje tal; zgradba se bode pričela nadaljevati koncem marca t. l.

— Dovažanje stavbnega materiala je povsodi v tiru. Vsled ugodnega vremena se stavbna sezona prične letos zgodaj.

* Jubilej hrvatskega pisatelja To- mića. Dne 24. t. m. je praznoval odbor „Matice Hrvatske“ 40letnico pisate- ljevanja svojega zaslužnega podpredsed- nika, velepriljubljenega pisatelja kr. sekc. svetnika Josipa Evgena Tomića. Ta si je pridobil v hrvatski literaturi s svojimi izvrstnimi novelami in romani nevenljivih zaslug, istotako je jako imeniten lirik in dramatik. Pri slavnosti, katera se je vršila mej najožjimi prijatelji, je dobil Tomić svoj najnovejši roman „Melita“ v krasni vezbi. Zatem je bil banket, pri katerem se je iskreno navdušeno napivalo jubilarju in njegovi g. soprogi

* Dve dunajski gledališči — banke- rotni. Gledališče na Wiedenu in Karlovo gledališče, ki sta gojili večinom le opereto in glumo, sta na robu propada. Te dve gledališči sta bila dolga desetletje gojišče specifično dunajskih operet in glum.

* Prebudila se je v rakvi. V Szent Mihalyju, poleg Budimpešte, se je dogodil nenavaden slučaj. 9letna Erszi Nagy, hči kmeta, je hodila v šolo v Rokostalvi. Ne- kega dne ji je postalo slabo. Ko je prišel zdravnik, je bila že v nezavesti in zbuditi je ni mogel več. Dete so prenesli domov, kjer je drugega dne bljuvalo, tretjega pa se ni niti ganilo več. Oglednik mrtvecev jo je proglasil za mrtvo. Naslednjega dne popoldne so jo hoteli pokopati. Položili so jo v rakev in jo v sprevodu nesli na po- kopališče. Med potom pa se je dete začelo premikati. Nosilci so postavili rakev na tla in ko so zaslišali iz nje jokanje, so — zbe- žali, za njimi pa skoraj vsi ljudje v spre- vodu. Samo najpogumnejši so ostali, ki so rakev odprli in odnesli živo deklico zopet domov. Dekle leži še vedno bolno.

* Prvi na Ilimaniju. V južnoameriški državi Boliviji se vzdiguje orjaška gora Ili- mani, ki doslej še ni bila natančneje znana. Prvi je splezal na Ilimanijev vrh William Martin Conway z dvema švicarskima vod- nikoma dne 9. septembra l. 1898. po pet dnevni jako naporni hoji. Tri dni so hodili po strmi grapi navzgor, četrti dan pa so ubežali prtljago noseči Indijanci. Z vrmi so vlačili šator navzgor in počivali na snegu, potem pa pri mesečnem svitu hodili čez snežnik, pečine in dolg ledeni nasip do 6400 m višine. Tedaj pa so morali 150 m navzdol do velikega snežišča in od tam so splezali po snežnem grebenu na vrh. Zadnjo uro so zelo oslabei, a se kmalu zopet ojačili. Razgled s tako velikanse višine je bil čudovito razsežen in čaroben. Po Conwayevem merjenju je Ilimani 6771 m visok in za Akonkaguom najvišja ameriška gora; ima tri z večnim snegom pokrite vrhove.

Književnost

— „Ljubljanski Zvon“. Vsebina mar- čevega zvezka je ta-le: 1. Oton Zupan- čič: Dan. (Pesem). 2. Aleksandrov: Ci- ganska romanca. (Pesem). 3. Fr. Govékar: Suzana. (Novela). 4. E. Gangl: Ob 1000.

slovenski gledališki predstavi. (Prolog.) 5. A. Aškerc: Socialni pregled. 6. Artifex: Slovenski slikarji v Monakovem. 7. Etbin Kristan: Igralec. (Pesem). 8. Ivan Šubic: Iz pisem Jurja Šubica. 9. A. Aškerc: Ko pade zavesa... (Pesem). 10. Sempronio Avanti: Giordano Bruno. 11. Književne novosti. S. R.: A. Černy: V údoli Resie. — S. R.: J. Ciperle, Kranjska dežela. — B.: Ročni kažipot. 12. Slovensko gledališče. Z: Dramske predstave. — oe: Operne pred- stave. 13. Glasba. oe: Gerbičeva „Glasbena Zora“. 14. Upodablajoča umetnost. I. Franke: Groharjevi sliki. — *: Razstava avstro-ogr- skih umetnikov v Peterburgu. 15. Listek. — š—: Gledališka akademija. — A.: Meškove „Slike in povesi“ v maloruskem prevodu. — „Družba sv. Mohorja“. — „Slovensko umetniško društvo“ v Ljubljani. — Ivan Prijatelj: † Dimitrij Vasiljevič Grigorovič. — **: † John Ruskin. — Deželni jezik kranjski in Valvazor. — Med revijami — Kot priloga: 3. štev. L. Schwentnerjeve „Slovenske knjigarne z bogato vse- bino.

— Planinski Vestnik. Štev. 2. tega glasila „Slovenskega planinskega društva“ ima tole vsebino: Potovanje na Severni rtič (kap). Spisal Ivan Plantan. — Iz mojega nahrbtnika. Spisal J. M. — Spo- mini na Planjavo. Spisal F. K. — Dru- štvne vesti. — Književnost. — Razne vesti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 1. marca. V današnji seji poslanske zbornice se je začela raz- prava o vladni programatični izjavi Grabmayer, ki je sam 2¹/₂ leta zavzemal odlično stališče mej nemškimi obstrukcionisti, je tarnal, da gineva par- lamentarizem. Mladocéh Plaček je do- kazoval, da se z jezikovnimi naredbami Čehom ni dala nikaka nova pravica, nego da so se ž njimi izvedli obstoječi zakoni. Pergelt in Prade sta zahte- vala uveljavljenje nemškega državnega jezika. Vassilko se je zavzemal za Maloruse in vprašal, kaj bi se zgodilo z južnimi Slovani in z Malorusi, če bi Čehi in Nemci živeli na Češkem kakor Adam in Eva.

Dunaj 1. marca. Cesar se je da- nes vrnil iz Budimpešte. Zjutraj je sprejel ministra Rezeke, opoldne pa ministrskega predsednika Körberja.

Dunaj 1. marca. „Slovanska krščanska zveza“ se je izrekla proti iz- volitvi Pradeja prvim podpredsednikom. Volitev se bo vršila šele v sredo. Ta teden bo poslanska zbornica imela vsak dan seje.

Praga 1. marca. „Národní Listy“ javljajo, da se je v včerajšnji seji iz- vrševalnega odbora desnice zahtevalo, naj celo predsedstvo poslanske zbornice demisionira. Nemškim klerikalcem se je očitala nelojalnost, češ, da so se pač poslužili slovan- skih glasov, da so spravili Fuchsa na mesto predsednika, zdaj pa hočejo s svo- jimi glasovi pomagati Pradeju na podpred- sedniško mesto. Dipauli, ki je jedini zastopal klub nemških klerikalcev, je izjavil, da se ne more izreči, ker klub še ni ničesar sklepal o tej zadevi. Danes je prišel Kathrein sem. Zvečer ima klerikalni klub sejo.

London 1. marca. Včeraj popol- dne je došlo brzojavno poročilo gene- rala Bullerja, da je Bartonova brigada zavzela Pietershill, general Warren pa da je naskočil glavno pozicijo Burov in te razgnal. Ta vest je obudila silno radost, ker je s tem uspehom Ladys- mith osvobojen.

London 1. marca. Vojno mi- nistrstvo razglašja, da je ge- neral Dundonald na čelu ko- njice včeraj prišel v Ladysmith.

London 1. marca. General Cle- ment je zasedel Kolesberg. Buri se umikajo. Mnogo prebivalcev Kolesberga je bilo aretiranih, ker so podpirali Bure.

Novi York 1. marca. Mnogo čla- nov kongresa je generalu Cronju brzo- javno čestitalo na njegovem hero- ičnem bojevanju proti Robertsovi armadi.

Listnica upravnistva.

Gosp. Drnovšek, Gladbeck: Hvala na naročnini, zadostuje 3 nem. marke na mesec. Pozdravljamo!

Pri Ervinu Burdych-u, lekarju v Škoči
Loki se dobiva (321-6)

ustna voda

z novim antiseptikom

katero je sestavil zobozdravnik dr. Rado
Frian, katera ohrani zobe zmiraj zdrave in
bele, ter zamori vsako gnjilobo.
Steklenica, zadoščajoča za eno leto, stane
2 kroni, po pošti 2-05 kroni.

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 69. Dr. pr. 1007.

V petek, dne 2. marca 1900.

Prvikrat v sezoni:

SIN.

Rodbinska drama v 4 dejanjih. Spisal Engelbert
Gangl. Režiser g. Rudolf Inemann.

Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. peh. polka Leopold II. št. 27.
Blagajna se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 7/8. uri. — Konec po 10. uri.

Prihodnja predstava v nedeljo, dne 4. marca 1900.
Popoldanska ljudska predstava ob znižanih cenah,
igra: „Od stopnje do stopnje“. (Začetek ob
1/4. uri popoldne.)

Zvečer ob 7/8. uri zadnjikrat v sezoni ob znižanih
cenah opera „Večni mornar“.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 26. februarja: Marija Indof, branjevka,
42 let, Krakovske ulice št. 27, jetika. — Marija
Kadunc, delavčeva žena, 76 let, Hrenove ulice št.
5, vodenica. — Pavel Toni, mesarjev sin, 2 1/2 mes.,
sv. Petra cesta št. 74, vnetje sopil.

Dne 27. februarja: Neža Kerže, kuharica-
35 let, Radeckega cesta št. 2, jetika. — Marija
Hogan, delavka, 36 let, Mestni trg št. 10, jetika.

V deželni bolnici:

Dne 21. februarja: Franca Vehar, tov. de-
lavka, 20 let, srčna hiba. — Ivan Mojskec, mizar-
jev sin, 1 leto, vnetje sopil.

Dne 22. februarja: Marija Zadnikar, stre-
žnica, 51 let, jetika.

Dne 24. februarja: Anton Golmajer, dninar.
58 let, ostarelost.

Dne 25. februarja: Ivan Brenčič, dninar,
44 let, pljučnica. — Jakob Kovačič, dninar, 50 let,
rak.

Dne 27. februarja: Meta Jager, gostija,
78 let, ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. Srednji zračni tlak 736-0 mm.

Februar	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Pada- vina v 24 urah
28.	9. zvečer	728-9	6-7 sr. jzhod	jasno		0 mm
1.	7. zjutraj	725-4	2-4 sl. svzhod	oblačno		0 mm
2.	popol.	726-2	4-2 sr. vzhod	oblačno		0 mm

Srednja včerajšnja temperatura 7-8°, nor-
male: 1-2°.

Dunajska borza

dne 1. marca 1900.

Skupni državni dolg v notah	99 K	35 h
Skupni državni dolg v srebru	99	25
Avstrijska zlata renta	98	80
Avstrijska kronska renta 4%	99	20
Ogrska zlata renta 4%	98	35
Ogrska kronska renta 4%	93	65
Avstro-ogrske bančne delnice	126	70
Kreditne delnice	236	25
London vista	242	45
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118	23
20 mark	23	64
20 frankov	19	28
Italijanski bankovci	89	95
C. kr. cekini	11	38



Profesor Anton Belar in okrajni
šolski nadzornik Andrej Žumer javljata
vsem sorodnikom, prijateljem in znan-
cem prežalostno vest, o smrti njune ne-
pozabne matere, odnosno tašče, gospe

Marije Belar

vдове šolskega vodje

ki je po dolgi, mučni bolezni, prevedena
s svetimi zakramenti za umirajoče, da-
nes ob 1/11. dopoldne blaženo v Gospodu
zaspala.

Truplo drage ranice se bode v so-
boto, dne 3. marca, ob 5. uri popoldne
v hiši žalosti na Franca Jožefa cesti št. 3
svečano blagoslovilo in potem na pokop-
ališču pri Sv. Krištofu pokopalo v lastni
rakvi.

Svete maše zadušnice se bodo da-
rovale v raznih cerkvah. (424)

V Ljubljani, dne 1. marca 1900.

Išče se zanesljiva pestunja

(tudi vdova), katera bi imela jeden mesec
staro dete noč in dan oskrbovati.

Povpraša naj se v upravnistvu „Slov.
Naroda“. (421-1)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga čez
Trbiž**. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal
v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v
Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m.
zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec,
Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solno-
gradi, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu
ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 50 m.
dopolodne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Ce-
lovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m.
popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno,
čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru,
Inomosi, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-
Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine
vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko,
Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto**
in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj,
ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. —
Prihod v Ljubljano juž. kol. **Proga iz Trbiža**.
Ob 5. uri 46 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via
Amstetten, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlo-
vih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevic,
Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca,
Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dolo-
pudne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih
varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevic,
Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha,
Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina,
Ljubna, Celovca, Lince, Št. Mohorja, Pontabla. —
Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja,
Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Franzensfesta
Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z
Dunaja, Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pon-
tabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih
iz Lince — **Proga iz Novega mesta in Ko-
čevja**. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob
2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. —
Odhod iz Ljubljane drž. kol. v **Kamnik**. Ob
7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob
6. uri 10 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** drž.
kol. iz **Kamnika**. Ob 6. uri 58 m. zjutraj, ob 11.
uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. (44)

Kot glavni, oziroma generalni

agent

se išče za domačo delniško
družbo za zavarovanje življenja in
dote ali opreme spretna in spo-
sobna moč za Kranjsko z bivali-
ščem v Ljubljani.

Blagovoljne ponudbe naj se pošli-
ljajo pod „A. G.“ upravnistvu „Slov.
Naroda“. (411-2)



Zahvala.

Globoko ginjeni izrekamo najtoplejšo
zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem za nam izraženo sožalje ob smrti
našega nenamestljivega soproga, očeta, sta-
rega očeta, brata, tasta, strica in svaka,
gospoda

Alojzija Jerše-ta

nadučitelja v Trebnjem

Alojzij Jerše

nadučitelj v Trebnjem

danes ob 11. uri dopoldne, po kratki in
mučni bolezni, previden s sv. zakramenti
za umirajoče, v 58. letu starosti mirno v
Gospodu zaspal.

Pogreb predragega rajnika bode v po-
nedeljek, 26. februarja, ob 10. uri dopolu-
dne na trebanjsko pokopališče.

Svete maše zadušnice se bodo brale v
tukajšnji župni cerkvi.

Nepozabnega pokojnika priporočamo v
blag spomin in pobožno molitev.

Trebnje, dne 24. februarja 1900.

(422)

Žalujoči ostali.

Žalujoči ostali.

Razglas.

Licitacijskim potom nastalo

skladišče manufakturnega in drobnega blaga

v katerem se dobivajo

blago za damske obleke, blago za moške obleke, kotoni,
zefiri, belo blago, srajce, kravate, dežniki, modrci itd. itd.

se bode

na drobno popolnoma razprodajalo po sodni cenitvi
od dne 1. mara 1900 naprej
na Sv. Petra cesti št. 4, v Mayerjevi palači
(lekarna Mayer).

(418-2)

Sveže

morske ribe

okusno pripravljene in po nizki ceni dobé se od jutri naprej vsak
petek edino le

(420-1)

v gostilni „pri Virantu“.

Oglasila na nove

4 1/2 % ne po pari-kursih nazaj plačilne fondirane komunalne obligacije Peštanske ogerske komercijalne banke

ustanovljene 1841

kapital 30,000.000 K

reservni fond 24,800.000 K

katere se dne 3. marca t. l. po kursu 97 1/4 uvedejo na dunajski bors, sprejemam po izvirnih pogojih.

Te obligacije se obrestujejo s

4 1/2 %.

Kuponi in izzrebane obligacije se izplačujejo brez odtezanja davkov ali troškov pri emisijskem
zavodu v Budapešti, pri meni, dalje pri vseh večjih bankah, bančnih in menjalnih zavodih tu- in
inozemstva.

Obširni prospekti gledé teh

4 1/2 % komunalnih obligacij

kakor tudi gledé

4 % s 5 % premijo nazaj plačilnih komunalnih obligacij prejšnje emisije
se dobivajo franko tudi pri meni.

(414-2)

J. C. Mayer
banka in menjalnica v Ljubljani.

„Z Bogom!“

Ivan Kenda.

(423)